

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2021

ΜΑΘΗΜΑ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ-ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ

ΔΑΣΚΑΛΟΥ ΑΝΝΑ – ΚΡΑΒΒΑΡΙΤΗ ΣΟΦΙΑ – ΒΑΖΑΙΟΥ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ

A1) Στο συγκεκριμένο απόσπασμα τονίζεται η σημασία του επαγγελματικού προσανατολισμού. Με την παράθεση απόψεων μαθητών διευκρινίζεται η αναγκαιότητα ένταξής του στο σχολικό πρόγραμμα. Παράλληλα, σε κοινωνικό επίπεδο, υπογραμμίζεται η ελλιπής ενημέρωση των μαθητών, με αποτέλεσμα αυτοί να προτιμούν τα πλέον γνωστά επαγγέλματα. Αποτέλεσμα αυτής της επιλογής τους είναι η αύξηση της ανεργίας σε συγκεκριμένους κλάδους και η στέρηση ευκαιριών επαγγελματικής εξέλιξης. Έτσι, οι νέοι καλούνται είτε να συμβιβαστούν με τις διαθέσιμες θέσεις εργασίας είτε να εγκαταλείψουν τη χώρα.

B1 .α.Σ

β.Σ

γ.Λ

δ.Σ

ε.Λ

B2 α. κυριολεκτικός : Οι νέοι ανησυχούν για την επαγγελματική τους αποκατάσταση
Μεταφορικός : Η αβεβαιότητα πλήττει τα νεανικά όνειρα επαγγελματικής επιτυχίας

B2 β.

Στο κείμενο 1 εντοπίζουμε την χρήση στατιστικών στοιχείων που προέκυψαν από την έρευνα του Pew Research Center προκειμένου να τεκμηριωθεί η άποψη ότι έχει κλονιστεί η ελπίδα για ένα καλύτερο μέλλον. Η πλειοψηφία των ειδικών σε ποσοστό 47% υποστήριζε αυτήν την άποψη έναντι του μικρότερου ποσοστού 39% των αισιόδοξων. Συνεπώς, η χρήση των στατιστικών επιβεβαιώνει και ενισχύει το απαισιόδοξο σενάριο για το μέλλον και ενισχύει την πειστικότητα.

Στο κείμενο 2 γίνεται εκτεταμένη χρήση μαρτυριών προκειμένου να τεκμηριώσει τις ανησυχίες των νέων για το μέλλον τους. Σχετικά με τα όνειρα, τις επιθυμίες και τις απόψεις τους οι μαρτυρίες των τελειοφοίτων μαθητών Λυκείου σε ευθύ λόγο και με το όνομά τους αποτελούν αξιόπιστη πηγή « Όταν με ρωτούν...κοινωνίας ισότητας», « Από την άλλη πλευρά...δίδαξαν».

Αντιστοίχως , σε σχέση με την αναγκαιότητα του επαγγελματικού προσανατολισμού οι μαρτυρίες των νέων επιβεβαιώνουν/ τεκμηριώνουν την ανάγκη ενημέρωσης, τον φόβο της ανεργίας και της μετανάστευσης που προβληματίζουν τους νέους με τα ίδια τους τα λόγια σε ευθύ λόγο , χωρίς παρεμβολές και σχόλια.

B3) Η συντάκτρια του κειμένου 1 προκειμένου να ευαισθητοποιήσει τον δέκτη μεταξύ άλλων γλωσσικών επιλογών χρησιμοποιεί:

1) μεταφορά «το αύριο[...] γίνεται πεδίο εκκόλαψης προσδοκιών» . με παραστατικό τρόπο υποστηρίζει πως στο μέλλον θα γεννηθούν προσδοκίες και νέες ιδέες ελπιδοφόρες.

2) ρητορική ερώτηση « Άλλωστε...κάνουμε;»

Η χρήση της προσδίδει στον λόγο ζωντάνια, παραστατικότητα και αμεσότητα στο μήνυμα. Το γεγονός ότι βρίσκεται στο τέλος του επιλόγου εντείνει τον προβληματισμό και την συναισθηματική εμπλοκή του δέκτη καθώς παρουσιάζει ως μονόδρομο την προσδοκία ενός καλύτερου μέλλοντος. Έτσι , εκμαιεύει την σύμφωνη γνώμη του και τον αναγκάζει να ελπίζει.

3) χρήση α' πληθυντικού προσώπου «φανταστούμε» , «σωρεύουμε», « κάνουμε»

Εξαιρεί την καθολικότητα της ανησυχίας αλλά και της ελπίδας και φανερώνει καθολική αποδοχή της άποψης αυτής. Ο πομπός εντάσσει τον εαυτό του στο σύνολο και εκφράζει με ζωντάνια και αμεσότητα το κοινό βίωμα της ανθρωπότητας για το τι μέλλει γενέσθαι.

*χρήση οριστικής Ενεστώτα = βεβαιότητα και σιγουριά για το μέλλον

Ασύνδετο «επιμένουμε ...,νιώθουμε ...χείλη μας».

Γ1) Στο ποίημα του Ν. Γκάτσου περιγράφεται η ζωή των παιδιών στον Σείριο. Μέσω μιας ευθύγραμμης τριτοπρόσωπης αφήγησης αποδίδεται παραστατικά η μεταβολή των συναισθημάτων τους. Έτσι, ο ποιητής με αποφαντικές προτάσεις τονίζει ότι τα παιδιά στον Σείριο δεν γνώριζαν την φρίκη του πολέμου και του θανάτου και ζούσαν ξέγνοιαστα ("και πάνω από τη γαλάζια τους ποδιά φοράν τις Κυριακές τα γιορτινά τους"). Ωστόσο, τις νύχτες που κοιτούν τον ουρανό, ένα άστρο παιδεύει το μυαλό τους. Η οπτική αυτή εικόνα ολοκληρώνεται με την απάντηση του δασκάλου, ο οποίος τους αποκαλύπτει πως πρόκειται για τη γη, την αρρώστια και πληγή του σύμπαντος. Η χρήση του μεταφορικού και εικονοπλαστικού λόγου ("κι ακούραστοι του ονείρου κυνηγοί κεντάνε με συνθήματα τους τοίχους") είναι δηλωτική της αγωνίας των ανθρώπων να κυνηγούν ακούραστα το όνειρο ενός καλύτερου κόσμου. Οι πληγές και οι αρρώστιες της γης προκαλούν δάκρυα στα μάτια των παιδιών και από εκείνη τη βραδιά βάλαν μιαν έγνοια στη μικρούλα τους καρδιά. Διαβάζοντας το ποίημα του Γκάτσου, ομολογώ, πως ταξιδεύω στον ιδεατό κόσμο του Σείριου. Γίνομαι ένα με τα παιδιά εκεί. Εκεί, μακριά από την ιδιοτέλεια, τον ατομικισμό, τον πόλεμο, την παιδική κακοποίηση, τα παιδιά απολαμβάνουν την αθωότητα της ηλικίας τους και κοιτώντας τα αστέρια κάνουν τα δικά τους όνειρα για το μέλλον. Ας ταξιδέψουμε, λοιπόν, όλοι μαζί στον Σείριο!

Δ) Κειμενικό είδος: Άρθρο (απαιτείται Τίτλος): ΤΟ ΑΥΡΙΟ... ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Πρόλογος:

Λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες κοινωνικοπολιτικές και οικονομικές συνθήκες, αλλά και τις ραγδαίες εξελίξεις στον τεχνικό πολιτισμό, το μέλλον για πολλούς φαντάζει ζοφερό. Έρευνες καταδεικνύουν ότι στα επόμενα πέντε χρόνια οι ρατσιστικές αντιλήψεις θα έχουν ενισχυθεί, οι πολίτες θα αισθάνονται διαρκώς ανασφαλείς, ζώντας σε ένα περιβάλλον ανελευθερίας στο οποίο δεν θα μπορούν να δημιουργήσουν και να προοδεύσουν, ενώ οι σχέσεις μεταξύ των κρατών θα διαρραγούν, με απειλή ακόμη και της παγκόσμιας ειρήνης. Η ψυχική υγεία των ατόμων και η κοινωνική συνοχή των χωρών απειλείται. Για αυτό, είναι αναγκαίο εμείς οι νέοι να αναλάβουμε άμεσα δράση, ώστε να δημιουργήσουμε ευοίωνες προοπτικές για ένα καλύτερο αύριο.

Κύριο μέρος:

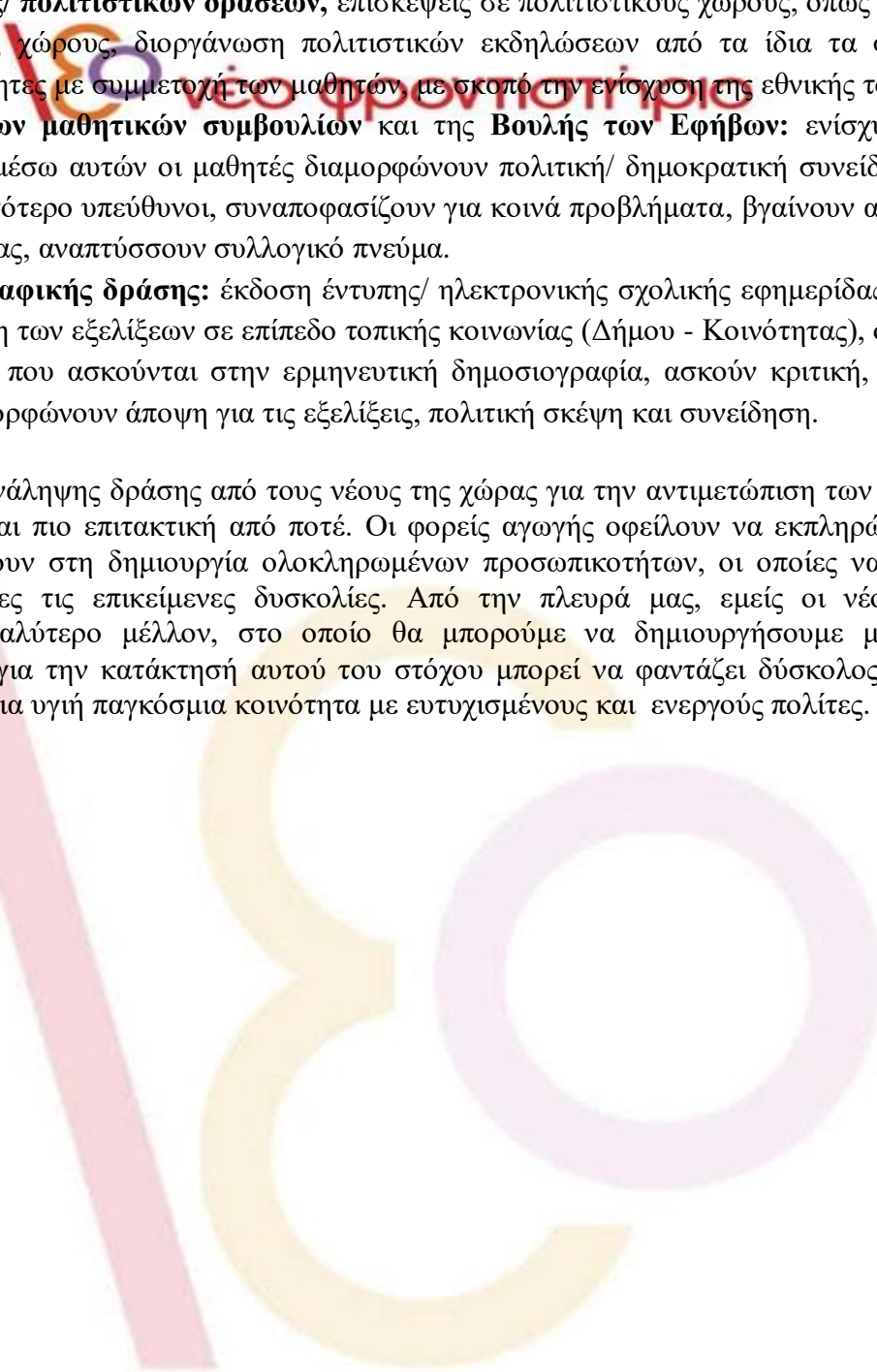
Α ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ:

Απαραίτητα εφόδια με τα οποία οι σύγχρονοι νέοι καλούνται να αντιμετωπίσουν τις ανησυχίες για το μέλλον:

- **Πνευματικός τομέας** (πνευματική ανάπτυξη, ελεύθερη σκέψη και όξυνση του πνεύματος, δημιουργία υπεύθυνης και ελεύθερης προσωπικότητας).
- **Ηθικός - Συναισθηματικός τομέας** (ανθρωπιστικές ηθικές αρχές και αξίες, μίμηση θετικών πρότυπων, ποικίλες ψυχικές αρετές που είναι βασικοί παράγοντες επιτυχίας στη ζωή).
- **Κοινωνικός- Πολιτικός τομέας** (ομαλή κοινωνικοποίηση, να είναι γνώστες των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων τους, δημοκρατική συνείδηση, πολίτες του κόσμου)
- **Επαγγελματικός τομέας** (απαραίτητες γνώσεις για μελλοντική επαγγελματική αποκατάσταση, σωστός επαγγελματικός προσανατολισμός, ώστε να οδηγηθούν στην σωστή επιλογή επαγγέλματος).
- **Πολιτιστικός- Εθνικός τομέας** (γνώση των πολιτιστικών στοιχείων του παρελθόντος, των αξιών και της παράδοσης, ώστε να συνεισφέρουν στη διατήρηση της πολιτιστικής ταυτότητας και την καλλιέργεια εθνικής αυτογνωσίας).
- **Διεθνιστικός τομέας:** (απαλλαγή από στερεοτυπικές αντιλήψεις και προκαταλήψεις, αρχές και αξίες που προάγουν την αρμονική συμβίωση και συνεργασία μεταξύ των άλλων πολιτισμών)

Β ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: Σε έναν κόσμο που διαρκώς αλλάζει, με τις προοπτικές για το μέλλον να φαντάζουν δυσόιωνες, οι νέοι οφείλουμε να αναλάβουμε δράση μέσω:

- **του εθελοντισμού:** συνεργασία με ΜΚΟ, δράσεις φιλανθρωπίας, συνεισφοράς, εξοικείωση με τη δράση των ανθρωπιστικών οργανώσεων.
- **των περιβαλλοντικών προγραμμάτων:** οικολογική δράση (π.χ. συμμετοχή σε περιβαλλοντικές δράσεις, όπως εκστρατείες δένδροφύτευσης, αναδάσωσης, περιβαλλοντικά πράγματα του Υπουργείου) που συντελούν στην ευαισθητοποίηση για τα οικολογικά προβλήματα.

-
- **επιμορφωτικές/ πολιτιστικών δράσεων**, επισκέψεις σε πολιτιστικούς χώρους, όπως θέατρα, μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους, διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων από τα ίδια τα σχολεία και τους δήμους/ κοινότητες με συμμετοχή των μαθητών, με σκοπό την ενίσχυση της εθνικής τους ταυτότητας.
 - **του θεσμού των μαθητικών συμβουλίων και της Βουλής των Εφήβων**: ενίσχυση των θεσμών αυτών, καθώς μέσω αυτών οι μαθητές διαμορφώνουν πολιτική/ δημοκρατική συνείδηση, ωριμάζουν, γίνονται περισσότερο υπεύθυνοι, συναποφασίζουν για κοινά προβλήματα, βγαίνουν από τα στενά όρια της ατομικότητας, αναπτύσσουν συλλογικό πνεύμα.
 - **της δημοσιογραφικής δράσης**: έκδοση έντυπης/ ηλεκτρονικής σχολικής εφημερίδας, καταγραφή και παρακολούθηση των εξελίξεων σε επίπεδο τοπικής κοινωνίας (Δήμου - Κοινότητας), οι μαθητευόμενοι δημοσιογράφοι που ασκούνται στην ερμηνευτική δημοσιογραφία, ασκούν κριτική, εμβαθύνουν στα γεγονότα, διαμορφώνουν άποψη για τις εξελίξεις, πολιτική σκέψη και συνείδηση.

Επίλογος: Η ανάγκη ανάληψης δράσης από τους νέους της χώρας για την αντιμετώπιση των δυσμενών αυτών προοπτικών εμφανίζεται πιο επιτακτική από ποτέ. Οι φορείς αγωγής οφείλουν να εκπληρώσουν τον σκοπό τους και να συμβάλλουν στη δημιουργία ολοκληρωμένων προσωπικοτήτων, οι οποίες να καταφέρουν να ανταπεξέλθουν σε όλες τις επικείμενες δυσκολίες. Από την πλευρά μας, εμείς οι νέοι οφείλουμε να οραματιστούμε ένα καλύτερο μέλλον, στο οποίο θα μπορούμε να δημιουργήσουμε με ασφάλεια και ελευθερία. Ο αγώνας για την κατάκτησή αυτού του στόχου μπορεί να φαντάζει δύσκολος, η επίτευξή του όμως θα οδηγήσει σε μια υγιή παγκόσμια κοινότητα με ευτυχισμένους και ενεργούς πολίτες.

νέο φροντιστήριο